Noomeroi sen 10 mynge.

Byxii oronundai proletaarinar, negedegtii.

Buriaad-Mongol ÜNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 5 (2648)
1939 onoi
JANVAARb
6
PIAATNICA

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

„Bi, Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai grazdaniiin, Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin zergede orood baixadaa, prisiaaga abza ba ynen sexe, zyrxelig, discipliniirovanne, heremzetei bojeec bolxo, vojeenne ba gyrenei niuusiiji erid xadagalxa, voinske byxii ustaaviiji ba komandiirnuud, komissaarnuud ba naçaalbniguudai prikaazuudiiji yge duu ygeigeer dyyrgexe geze torzeestvenne kliaatvaa ygeneb“.

(Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin vojeenne prisiaagiin teksthee),

Malai ybelzelgiiji zişeete hainaar yngergexe

Pooliiin azalai talaar xydee azaxiin zilei glaavna ba şiidxexii itoogonb bolbol manai orondo oroohoto tariaanai vaalova sboor xadaa 1936 ba 1935 onuudaixihaa jixe, ba 1937 onoi rekoordno urgasahaa nege baga bagaxan bolno. Eneş xadaa oronoi zyyn - urda niutaguudai gan gasuurtai xolbootoi berxeşeelei baihaar baitar bolhon baina.

Xydee azaxiin nygeede, şuxaliin şuxala halbari—malazal deere yngerhen zil jamarnuud itooguudtaib? Malai too tolgoin 1938 onoi oktiaabrь 1-de baihan baidal tuxai medeen xadaa malazalai bata ba bexi doeşelelei yrgelzelheer baihaniiji xaruuina. 1938 onoi 9 hara soo malai byxii too tolgoi, byxii tyrelei talaar urgaa. Kolxoozuud malazaliiji xygzyylxe gyrenei plaaniiji dyyrgee: aduu morinoi talaar—103 proceent, gaxain talaar—111 proceent xoni ba jamaanai talaar—113 proceent. Zybxen le eberte tomo malai talaar, hyregei 7 proceent urgahanşji haanь, gyrenei plaan dyyrgegdeedyi.

Gazartariaalangai oorganuud xadaa plaanai toogoi dyyrgeltiin tylee temesen, malazalai deeşelelei şanarai zorilgiiji jaaşagyi muugaar şiidxehen baina.

SSSR-ei Narkomzeemaar malai yylteriiji haizaruulxa talaar ton baga jyme xegdee. Mynee boltor malai yylterei raoniirovaniiin plaan ygei. SSSR-ei Narkomzeem, SSSR-ei Narkomsovxoozuud, tedenei niutagai oorganuud bolbol tyryy kolxoozno feermenyyd ba byxii malazalai azaxiin sovxoozuudai oopediiji xalan abuulza şadaagyi.

Moskoovsko ooblastiiin Rameenske raoonoi kolxoozuudai gaixamşag oopedto gazartariaalangai oorganuudai xandalga jixei gaixaltai. Hyylei taban zil soo ene raoonoi kolxoozuud bolbol niutagai yyltergyi maliiji ynder deede produktivna yyltertei metizaacalza ba malazalda staxaanovska meetodiiji yrgeneer xereglen hy haalgiiji xojor xaxad daxin jixedxexe jabadaliiji tuilaanege mianga xojor zuuhaa, ynieen byriiin gurba mianga xyrter hy haalgiiji tuilahan baina.

Mynee socialiis malazal xadaa egee xar uusalgata yjedee orood baina. Malai ybelzelge exilee. Ybelei yje soo maliiji zişeete hainaar xaruuhalxa jabaa[illegible]lai şuxala baihaniiji todoruuln[illegible]nai xereg ygei. Eneendorgyigeer [illegible]nai aduulalgiin yjiin byxii amza[illegible]tanuud xoohon baidalda orozo[illegible] ba malazalai saadalda xygzelg[illegible]nь berxedeze şadaa xygzelg[illegible] bolxo baina.

Zaluu maliiji xy[illegible]ed xa[illegible]xa, malai tyixajalgiiji g[illegible]rgaxagyi[illegible]ede byxii jyme, xa[illegible]gai tyryynde malazalai xydel[illegible]merilegşed tuilaxa johotoi. Y[illegible]geregşe zilei arban hara soo zaluu malai xorolgo yseerhen baina. Kolxoozno tovaarna feermenyydeer tugalai xorolto 14, 4 hee 10, 9 proceent xyrter, prosiaat—13, 3 haa 9, 9 proceent xyrter ba xurigad—9,5-haa 7, 6 proceent xyrter dooşolhon baina. Gebeş, malai garzalalga yşee jixe, ba ilangajaa SSSR-ei Narkomsovxoozuudai sovxoozuudaar jixe baina. Ende tugalnuudai yxelge 14, 6 proceent ba prosiaatnuudai yxelge—16,7 proceent bolno.

Malazalai tyryy xynyydei oopedei xaruuldagai johoor, xerbee maliiji anxaraltagaar ba oroldolgotolgoor xaruuhalaa haa, zaluu malai yxelge ugta boliuu agdaza bolxo baina. Jyyzne-Kazaxstaanska ooblastiiin, Keerkenske raoonoi, „Kraasna-internacionaal“ kolxoozoi dolaarka nyxer Satelgaanovaagai, feermede 7 zil soo xydelmerileed baixadanь, malai yxehen uşar geze neges baigaagyi. Moskoovsko ooblastiiin, Lyxoviicki raoonoi Bydioonniin nemzete kolxoozoi tugalşan nyxer Xreenkin gegşiin 4 zilsoo xydelmerilxe zuuranь, tereşelen tugalai yxehen uşar geze neges baigaagyi.

Iime xadaa erxim oopediiji yrgeneer delgeryylxiin tula kolxoozniguudai, kolxooznicanuudai, sovxoozuudai malazal deere xydelmerilze baigaa eregtei ba emegtei xydelmerişedei staxaanovska, udaarna xydelmeriiji byxii xemzeegeerenь urmaşuulxa xereg bolno. Hyregei byten bylieen bailga ba produktiivnostiiinь urgaltada yder byri oroldoxo xeregtei. Xede xeden raioonuudta malai tipovoi bairanuudai bariiganuud tahaldahan baina. Zişeenь, Kyyrske ooblastida malnuudinь standaartana bairaar 60 proceent xangagdanxai. Kaliininske ooblastida eberte tomo maliinь tipovoi bairaar 59 proceent, gaxai ba xonidiinь enenheeş muu xangagdanxai. Xede xeden ooblastinuudaar malainь nelieed jixe xubinь tariaaşanai malnuudai jyrin bairanuudta ybelzelgee yngergexe baina. Enenei yndeheer zarim negen xytelberilegşed bolbol mynee jyyş xeze bolxoo bolloo geze xelsedeg baina. Ene metiin hanai bodolnuudiiji erid dabaxa ba malai baidag bairanuudiiji dulaalxiin tula ali bolxo xemzee abxa xeregtei.

Malai tezeelei erid şanga ekonoomiiin şuxala baihan tuxai xelexe xeregtei. Tezeeliiji xemzyyrei johoor ygexe xeregtei,—eneen tuxai manai ende xodo martadag baina. Tezeeliiji ekonoomnoor, racionaalbnaar gargaşalxiin tylee temesegşe, feerme ba sovxoozuudai tede xydelmerilegşediiji ali bolxoor urmaşuulxa xeregtei.

Ybelzelgiiji organizoovannoor, haadgyigeer yngergexe jabadaldanь manai kolxoozuud ba sovxoozuudai medelde byxii zeeri bii. Zybxen le niutaguudai partiiina, soveed ba gazarai oorganuud bolbol ybelzelgiin xeregei organizaaciiji tologoilxonь, edener xadaa kolxoozno tovaarna feerme byxende, sovxooz byxende ybelzelgiiji zişeete hainaar yngergexe jabadalda maassa kolxoozniguud ba kolxooznicanuudiiji, sovxoozuudai eregtei emegtei xydelmerişediiji, veterinaarna-zootexniiçeske xydelmerilegşediiji yrgexenь xeregtei baina. Malazalai tyryy xynyydei, Kazaxstaanai gurbadugaa sjeezdiin delegaaduudai nyxer Staalinda bişehen bişeg soogoo bişehen:

Bidende, malazal erxilegşedte, arad bolbol xariuusalgata uçaastog—socialiis malazaliiji naidaa. Manai garta millioonno tolgoi mal, tedeniiji ybeşenhee, halxi şuurganhaa ba bişe bişe gentiin ajuulhaa xamagaalxa xeregtei.... Bide, eehediin geee ooped, eehediingee tuilaltanuudiiji—tyryy xynyyd—malazalai staxaanovtanai tuilaltanuudiiji respyyblikiin byxii kolxoozuud ba kolxoozniguudai dostojaani bolgoxobdi geze bejee ujalgalnabdi... Manai exe oronoi zoloi tylee, xysen tyges urgaltiin tylee, kolxoozno baiguulaltiin halbaralgiin tylee, oron dotor produuktnuudai elbeg eldin bolxiin tylee, kolxoozniguudai zol zargalta kylbtyyrne ba zaslitoçno azabaidalai tylee—ede byxiin tylee bide temesexebdi, xydelmerilxe ba xydelmerilxe, zoxioon byteexe ba zoxioon byteexe bainabdi.“

Socialiis malazalai saaşadaa degzelgiin tylee temeselei ene uriaa bolbol manai aguu jixe oronoi byxii kolxoozuud ba sovxoozuudaar ton jixe halşaal olxo baina. Orood baihan ene zilnei socialiis malazalai şinenyyd ilaltanuudaar, şinenyyd xygzeltenyydeer temdeglegdexe baina.

(„PRAAVDIIN“ TYRYY BIŞEGHEE).

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin vojeenne prisiaagiin teekst tuxai

Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Konstituucatai zoxilduulan, xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmida vojeenne prisiaagiin iime teekst batalaxa:

„Bi, Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai grazdaniiin, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin zergede orood baixadaa, prisiaaga abza ba ynen sexe, zyrxelig, discipliniirovanne, heremzetei bojeec bolxo, vojeenne ba gyrenei niuusiiji erid xadagalxa, voinske byxii ustaaviiji ba komandiirnuud, komissaarnuud ba naçaalbniguudai prikaazuudiiji yge duu ygeigeer dyyrgexe geze torzeestvenno kliaatvaa ygeneb.

Vojeenne xeregiiji ynen sedbxeleer huralsaxa vojeenne ba aradai ed zeeriiiji byxii xemzeegeerenь gamnaxa ba hyylşiingee amisxal xyrter eeriingee exe orondo ba xydelmerişen tariaaşanai praviitelbstvada preedanne baixab geze bi kliaatvaa ygeneb“.

Xydelmerişen tariaaşanai praviitelbstviin prikaazai johoor, minii exe oronoi—Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai xamagaalalgada oroisoxoor xezeedee belen ba, Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin sereg myn bolxo tuladaa, bi bolbol daisaniiji xysed ilaxa jabadal tuilaxiin tula eeriingee şuha ba amibejejee xairalangyi, tereniiji erelxegeer, şadabarit igaar, dostoinstvoor ba xyndeleleer xamagaalxab geze kliaatvaa ygeneb.

Xerbee eeriingee ene torzeestvenne prisiaagiiji minii ebdee haam, namda soveed zakoonoi xatuu xeheelte, azalşadai bygedeniitiin duragutalga ba şoololgo tudag le“.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN.

Moskvaa, Kreemlь.
1939 onoi janvaarь 3.

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan-Seregei Floodoi vojeenne prisiaagiin teekst tuxai

Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Konstituuca ai zoxilduulan, Xydelmerişen—Tariaaşanai Uhan seregei Floodoi vojeenne prisiaagiin iime teekst batalaxa:

„Bi, Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai grazdaniiin, Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan seregei Floodoi zergede orood baixadaa, prisiaaga abza ba ynen sexe, zyrxelig disciplinirovanno, heremzetei bojeec bolxo, vojeenne ba gyrenei niuusiiji erid hainaar xadagalxa, voojenske byxii ustaaviiji ba komandiirnuud, komissaarnuud ba naçaalbniguudai prikaazuudiiji yge duu ygeigeer dyyrgexeb geze kliaatvaa ygeneb.

Vojeenne xeregiiji ynen sedbxileer huralsaxa. vojeenne ba aradai ed zeeriiiji byxii xemzeegeerenь gamnaxa ba hyylşiingee amisxal xyrter eeriingee aradta, eeriingee soveed exe orondo ba xydelmreişen - tariaaşanai praviitelbstvada preedanne baixab geeze kliaatvaa ygeneb.

Xydelmrerişen - tariaaşanai praviitelbstviin prikaazai johoor minii exe oronoi—Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai xamagaalalgada oroisoxoor xezeede belen ba Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan seregei floodoi sereg bolxo tuladaa daisadiiji xysed ilaxa jabadaliiji tuilaxiin tula eeriingee şuha ba amibejiiji xairalangyi tereniiji erelxegeer, şadabar taigaar, dostoinstvo ba xyndeleleer xamagaalxa geze kliaatvaa ygeneb.

Xerbee eeriingee ene torzeestvenno prisiaagiiji xoroto sedbxileer minii ebdee haam soveed zakoonoi xatuu xeheelte, azalşadai bygedeniitiin duragutalga ba şoololgo tudag le“

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN

Moskvaa, Kreemlь
1939 onoi janvaarь 3.

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiiji, Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan-Seregei Floodiiji ba pograniiçne oxraaniin seregyydiiji prisiaagada oruulxa tuxai

1939 onoi fevraaliiin 23-da — Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin 21 zilei oin yderte byxii Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiiji, Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan Seregei Floodiiji ba pograniiçne oxraaniin seregyydiiji prisiaagada oruulxa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN.

Moskvaa, Kreemlь.
1939 onoi janvaariin 3.

SOVEED SOJUUZ DOTOR

● ***Prokoopьjevske.*** *„Staalinyygolь“ treestiin „çoorno gol raa“ şaaxtiin kollektiiv bolbol zileingee plaan dyyrgebe. 450129 toonno nyyrhe abhan baina.*

● ***Çernitigovo.*** *Ooblastiiin saaxarna zavoodund 1226900 ceentner saaxar gargaza, zileingee plaaniiji dyyrgebe.*

● ***Sliktiivkaar.*** *Yystь Çileemsk leespromxooz bolbol 72 miangan kyybomeetr modobeledxeze zileingee plaaniiji dyyrgebe.*

● ***Kiirov.*** *Iskyystvenne arahanai kombinaad bolbol zileingee prograamiiji dyyrgee. Tus kombinaad janvaariin 1-de 800 miangan tyxerigei produukca ylyy gargahan baina.*

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Vojeenne prisaaga abxa zuram tuxai

Vojeenne prisiaaga abxa zuram tuxai doro zaagdahan polozeeniiiji batalxa:

„1. Vojeenneslyyzaşçe byxen Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan-Aarmiiin, Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan - Seregei Floodoi ba pograniiçne oxraaniin seregyydei zergede oroxodoo vojeenne prisiaaga abdag baixa.

2. Vojeenneslyyzaşçe byxen xadaa vojeenne prisiaaga individyaalbnaar abxa ba tereenee eeriingee gartabilga batalxa.

3. Vojeenne prisiaaga abxad:

a) zaluu ulaanarmeicyyd ba ulaanfloodcuud—negeeree huralsalgiiji yngergehenei ba dotoroi slyyzbin ustaaviiji, ustaav ba vojeenne discipliniiji ba vojeenne prisaagin udxaşanariiji oilgohonoigoo hyyleer, zygeer sereei çaastida orohoor xojor hara bolhonhoo xozom bişe;

b) eneenei urda tee prisaaga abaagyi jabahan, vojeenne yçiilişçin kyrsaantnuud ba vojeenne akadeeminuudta huragşad,—bahal tere bolzor soo.

4. Zaluu ulaanarmeicyyd, ulaanfloodcuud, myn vojeenne yçiilişçenyyd ba hurguuliinuudai kyrsaantnuud ba vojeenne akadeemida huragşad bolbol poolkiin (çaastiin) komandiirai ba vojeenne kommissaarai, ypravleeniiin, otdeelei, yçrezdeeniiin naçaalbnigai ba komissaarai xytelberi doro prisiaaga abxa.

5. Vojeenne prisiaaga abxa zag tus çaastiiin prikaazaar sonosxogdoxo. Prikaazai sonosxogdotor, byxii podrazdeleeninyydte vojeenne prisiaagiin ba Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Konstituuciin 132 ba 133 statbjaanuudai udxaşanar tuxai oilguulamziin xydelmerinyyd jabuulagdadag baixa.

6 Tomilogdohon sagtanь poolko (çaasti) bolbol tugtaigaar ba orkeestrnuudtaigaar zagsaxa baina. Prisiaaga abagşad tyryyşiin zergede baixa Poolkiin (çaastiin) komandiir bolbol vojeenne prisiagiin udxaşanar tuxai, eeriingee aradta ba Soveed Socialiis Pespyyblikenyydei Sojuuzai praviitelbstvodo ynen sexe baixiin prisiaaga abxa, vojeenneslyyzaşçenyydte daalgagdahan tere xyndete ba xariuusalgata ujalgiin udxaşanar tuxai, myn SSSR-ei Konstituuciin 132 ba 133 statbjaanuudai udxaşanar tuxai zaluu ulaanarmeicyydte oilguulza ygedeg baixa.

Ene oilguulamziin yge xeleheneingee hyyleer, poolkiin (çaastiin) komandiir bolbol „VOOLBNO“ gehen komaanda poolkodo (çaastida) ygeed, zaluu ulaanarmeicyydei vojeenne prisiaaga abalgada exilze orxiin zaxiralta ygedeg baixa. Rootiin (batarei, komaanda, podrazdeleeni) komandiirnuud bolbol prisiaaga abxa bolhon, eeriingee podrazdelieenyydei ulaanarmeicyydiiji tusagaar g zarta sugluuldag baixa. Vojeenneslyyzaşçe byxen xadaa, vojeenne prisiaagiiji eelzelen şangaar unşadag ba tereeneigee hyyleer speciaalbna spisegte eeriingee nere tuşaa baihan grafaa soo garaa tabidag baixa.

AZAGLALTA: 1. Vojeenne prisiaaga abxa n uurnuudai spisegei blaankanuud bolbol SSSR-ei oboroonin Aradai Komissariaadai ba SSSR-ei Uhan-Seregei Floodoi Aradai Komissariaadai zoxioohon majagaar urid beledxegdehen ba tyryyşiingee xuudahanda vojeenne prisiaagiin teeksttei baidag baixa.

2. Temperatuuriin baga ba sagai ularilai muu baigaahaa, prisiaaga abalga ger soo xegdeze bolxo.

Vojeenne prisiaaga abagşadai gartabilgatai byxii spisegyydiiji rootin (batariee), eskadroonuudai, komaandanuudai, podrazd leeninyydei komandiirnuud bolbol poolkiin (çaastiin) komandiirta ygedeg baixa. Poolka (çaasti) daxin tug dooo zagsaxa Poolkiin (çaastiin) komandiir ba komissaar bolbol vojeenne prisiaaga abalgatai daşaramduulan zaluu ulaanarmeicuudiiji xysed erxete bojeecyydei şine popolnieentei daşaramduulan byxii poolkiiji (çaastiiji) amarşaldag baixa. Poolko (çaasti) bajarai alxamaar gardag baixa.

Jamar negen şaltagaangaar ene yder prisiaagaa abaagyi byii vojeenneslyyzaşçenyyd bolbol udaadaxi ydernyydt nь poolkiin (çaastiin) ştaab soo poolkiin (çaastiin) komandiir ba komissarai xytelberi doro prisiaaga abdag baixa.

Prisiaaga abagşadai spisegyyd bolbol poolkiin (çaastiin) ştaab soo noomerlogdohon, şidegdehen ba lasadagdahan speciaalbna paapka soo xadagalagdadag baixa. Vojeenneslyyzaşçiin vojeenne bileete (albanai spisegte) poolkiin (çaastiin) ştaabaar . iime temdeg xegdexe: „vojeenne prisiaaga (yder hara, on) abaa“.

7. Vojeenne prisiaaga abalgiin yder bolbol tere çaastida xydelmerigyi yder baixa ba hain yder şingeer yngergegdedeg baixa.

8. Sregei çaastinuudta bişegdehen ba vojeenne prisiaaga abaagyi seregeiujalgatad bolbol çaastida jirehenhee xoişo 5 xonoghoo xozom bişe buralsalai yjede prisiaaga abdag baixa.

9 Bygediin gy, ali zarim mobilizaaciin sonosxogdoxodo, miirne sagta vojeenne prisiaagaa abagyi baihan byxii seregeiujalgatad xadaa, sregei çaastida jirexetejee adali prisiaaga abdag baixa.

AZAGLALTA: Ene polozeeniiji sagsonь ba xysedeer dyyrgelge ba poolkiin (çaastiin) byxii vojeenneslyyzaşçenyydei prisiaaga abhanai byridxel, myn prisiaaga tuxai spisegyydiiji xadagalalga poolkiin (çaastiin) komandiirai ba komissaarai xariuusalgada baidag baixa“.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN

[illegible] leespromxoozoi xytelbeed aimgyisedkoomoi togji bejelyylnegyi, ene ton [illegible]eske udxa şanartai mo[illegible]xelei xydelmeriiji bolotoronь dyyrgexiin tuxai o xemzee abaagyi baina [illegible]eliryylen xaruulna.

[illegible]engiin uçaastog (naçaalbь Pieeşkin) modobeledxe-[illegible]delmeride 349 xydelme[illegible]iji ba 2[illegible]6 moriiiji jabuul[illegible]hotoi aad, mi[illegible] 102 xydel[illegible]diiji ba [illegible]7 moriiiji xy[illegible]ride gargaad baina.

[illegible] uçaastag dotorxi kolxoo[illegible] zarim xadaa modobeled-xydelmeride moriiiji ba [illegible]merişediiji gargalgiin ta-

Ene metiin raaktnuudiiji tooloo haa ton olon baina.

Gadana modobeledxelei xydelmeride jamaza baigaa xydelmerişedei baixa baira ton muu. Zişeelxede, Sulxariin uçaastogai xydelmerişedeinь baira ton muu, xynen ba xaranxii baina. Teed, tus uçaastog i naçaalbnigai zygnee xydelmerişedeigee bairiiji haizaru lxiin tuxai jamarşji xemzee abdaggyi baina.

Iimenee Xoriin leespromxooz xadaa ene zerge tahaldaaa usadxaza, modobeledxeleigee [illegible]laaniij bolzor dotoronь dyyrgexiin tylee byxii xemzee abxa ujalgatai boloo.

Dam. Zam.

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin ISTOORI

XURIAANGII KYYRS

BK (b) P-iin CK-ei Komiissiin redaakca doro. BK(b)P-iin CK-eer haişaagdahan. 1938 on.

GLAVAA XII

BOLЬŞEVIIGYYDEI PAARTI BOLBOL SOCIALIIS OOBŞÇESTVO BAIGUULALTIIJI DYYRGELTIIN BA ŞINE KONSTITUUCA ABZA BEJELYYLELGIIN TYLOO TEMESELDE.

(1935—1937 onuud).

1. 1935—1937 ONUUDDAXI ULASXOORONDIIN ORŞOM BAIDAL. EKONOMIIS KRIIZISEI SAGZUURIIN ZOOLEREL. ŞINE EKONOMIIS KRIIZISEI EXILEL ABISSIINIIJI ITAALIIN BULIAAN ABALGA. ISPAANIDA BOLZO BAIGAA NEMEECKO-ITALЬJAANSKA INTERVEENCE. CENTRAALЬNA XITADTA JAPOONIIN DOBTOLON OROLGO. XOJORDOXI IMPERIALIIS DAINAI EXILEL.

1929 onoi xojordoxi xaxadta kapitaliis oronuudta exilhen ekonomiis krizis bolbol 19 3 onoi hyyl beltor yrgelzelhen baigaa. Eneenei hyyleer promişlennostiin unalga nandan zogsozo, krizis bolbol zastoido şizen oroo hen, tiigeed promişlenno tiin zarim negen herelge; eneenei zarim negen debzelte bolzo exilee hen. Gebeş en debzelte bolbol şine, yldmze ynder baaza deere promişlennostiin halbaran xygzexe johotoi baihan, tere debzelte bişe baigaa hen. Delxein kapitaliis promişlennostь xadaa 1929 onoigooş xemzeede xyrter deeşeleze şadaagyi, 1937 onoi xaxadta ene xemzeehee mil 95-96 proceent tuillahan baina. Tiin 1937 onoi xojordoxi xaxadta, xa arai tyryynde, Ameerikiin Xolbooto Şiaaduudiji xabaadulan abza, şine ekonomiis kriizis exişebe. 1937 onoi hyyde AXŞ ta xydelmerigy şyydei too bolbol baha daxin 10 milliioon xyn xyrteree deşelhen baina. Anglida xydelmerigyişyydei too ton tyrgen deeşeleze exilee hen.

Tiimiin uşarhaa, kapitaliis oronuud bolbol hajingaa ekonomiis kriizisei soxiltohoo yşee tyxeldee oroo amzaagyi baitaraa, şine ekonomiis kriizise urda medexedee baiza biba.

Ene uşarbaldal xadaa imperialiis oronuudai xozorondoxi zyrişeldeenyydiiji byrzyazii ba proletariaad xojordoxi xoorondoxidol adali,—yşee jixeer şangadaxa jabadalda oruulhan baina. Eneenei daşaramd ulan, ekonomiis kriizis deerehee oron dotoo oo bolhon geeltenyydiiji bişeeei, hulaxamagaaigatai oronuudai xyzyyn deere byryyexe gehen agressiivne gyrenyydei zabdalgaruud bolbol—ulam ulam iyn şangadaxa exilebe. Iigeed baixada, medeeze xojordoxi agressiivne gyrenyydei, Germaanida ba Japoonido, myneo gurbadaxi gyren—Itaali negedesebe.

1935 ondo faşiis Itaali bolbol Abissiinida dobtolozo, tereeniiji bogodişolchon baina. Itaali bolbol jamarş yndeheyi aad gexe gy, ali „ulasxoorondiin erxim" taladar jamarş barimtagyigeer Abissiinida dobtolohon ba myneo faşistnuudai moodo bolhon johoor, dai sonosxongyigeer, xulgaişnai johoor debtolhon baina. Ene xadaa gansaxan Abissiinida soxilto bolood bişe. Myn baha Aangilda esergyy, Jevroopohoo lindi, Aazi oroxo Aangliin dalain zamuudta esergyy jabuulagdahan soxilto bolhon baina Abissiinica Itaaliin huurizaxa jabadalda haalta xexe gehen Aangliin hedege tonol jamarş rezyltaaduudiiji ygeegyi hen. Itaali bolbol garaigaa ujalaa tailaxin tula, hyyleerenь Liige Naacuhaa garaad, ton xyseteigeer zebsegleze oroo hen.

Iimiin uşarhaa, Jevroopohoo Aazi oroxo ton dytiin dalain zamuud deere dainai şine zangilaa ujaldahan baina.

Faşiis Germaani bolbol Versaalьska miime doogovoriiji negetaliin aaktaar tahalaad, Jevropeiske gyrenyydei xilenyydiiji xyseer daxin xaraza yzexe gehen planaa tejelyylxi geze xaraalahan baina. Nemeecke faşistnuud bolbol zergeleze huugaa gyrenyydee eerlingee medelde abxiji millaza baihanaa gy, ali baga xemzeegeeree ece gyrenyydei, nemecyydei huugaa territooriiji baihaan abxa jabadalaa niuunagyi. Ene plaanaigaa johoor iige e bodomzolgoono: tyryyşeer Aavstriiji buliaan abalga hyyleerenь Çexoslovaakiiji soxilto, hyyleerenь, magad,—myn baina, Germaanitai xeregegedeg, neemecyydei huhan byxeli byten territooritoi—Polьşiiji, tiigeed hyyleerenь... hyyleerenь „eli bolxo".

1936 onoi zun Ispaanska respyyblikede esergyy Germaani ba Itaaliin sergei interveence exilhen baina. Ispaaniin faşistnuudiiji demzechen mete bolzo Itaali ba Germaani bolbol eehedlingee sergei çaastьnuudiiji Ispaaniin territoori deere, Fraanciin tiige oruulxa, tixede eerlingee dalain floodiij—Ispaanska ubanuudta, urda zygte Balearska oltiroguudai ba Gibraltaarai raloonuuda, barun zygte Atlantiiçeska okeaanai raloonuudta, xeno zygte Biskaiska zalivai raloonuudta hemeexen oruulxa arga bizo abhan baina. 1938 onoi exieer germaanska faşistnuud bolbol Aavstriiji buliaan abza, Dynai myrenei dunda uradxalaar neter n orohon ba Jevrooptin urda zygte, Adriatiiçeska dalaida dytelen taraza oşohon baina.

Ispaaniida esergyy interveence xygzyylen baixadaa, germaana-italьjaanska faşistnuud bolbol Ispaaniida, „dobrovolcaanaar" temesel jabuulza baina. Bolbişe eneee jamarş ugzorilgoo xyseneegyibdi geze bygediiji eergyyixe gedeg baigaa. Gebeş ene xadaa bedolgy şyyder tenegeede bodomzolgoohon bydylig buuxaangyi maskirovka myn baigaa. Yneme xeregeeree tenei bolbol Aangliin ba Fraanciin sekrit jabuulhan baina, uşaranь xadaa tedenei Aangliin ba Fraanciin Aafrika ba Aazidaxi ton jixe kolonialьna ezemdelge teexi dalain zemuudiiji buliaan abhan baina.

Aavstriiji buliaan abalga tuxai xelebel, eneeniiji Versaalьska doogovoriin temeselei raamkada, tyryyşiin imperialiis dainai yjede geehen terrritooriijoo eehedlee busaaza abxiji xyseheN Germaaniin „nacionaalьna" intereesyydiiji xamagaalaxoovio [illegible] jaas bolgooi bolsohon baina. Aavstri BMASSR-ei gazartariaalangai narkoom nyxer N. Kovriiginai doklaadiiji jixe anxaraitaigaar dulahan baina.

Kovriigin bolbol „BK (b) Paartiiin istooriiin xuriaangii kyyrsiin" ba BK (b) Paartiiin Centraalьna Komiteedei 1938 onoi nojaabriiin 14-nei togtoolol ton jixe udxaşanartai baihiiji todorxoigoor xeleze ygebe.

Byxii soveed arad, partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyyd bolbol,—geze nyxer Kovriigin medyylbe,—Leenin — Staalinai aguu jixe bolьşeviig paartiiin istooriiin xuriaangii kyyrsiin xebbaihan ih[illegible] lexe zuuraa, ton honin [illegible] nuudiiji xaruulьa. 1911 [illegible] byxii Zabaikaaliiin xydee[illegible] xiida oroidoo 7 agronoom[illegible] 4 staarşa instryyktornyyd[illegible] delmeriihen baina. Xe[illegible] eneenei talaar myneenei b[illegible] liiji xaraza yzexe boloo[illegible] ton ondoo baina. Myneo, [illegible] saxan manai Buriaad-Mo[illegible] Respyyblikede 1100 haa[illegible] dunda ba deede hurgu[illegible] xydee azaxiin specialiistnuu[illegible] delmeriiese baina. Terene[illegible] do, 100-haa ylyy agronoom[illegible] 160 zooteznigyyd, 170 ve[illegible]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Цен троспечать

NKMP-iin tifograaf

eehedlinь bii bolgohon eldeb janziin „niutagai incideentnyydte" moşeennig janzaar xaldaxa zamaar, byxii ba alibyxii „ulasxoorondiin noormonuud", doogovornuud, soglaşeeninuud gexe metenyydiiji fa tilçeske ebdelgiin zamaar, xulagaişanai johoor xegdehen baina. Tianьcziniiji ba Şanxaiji buliaan abalga bolbol Xitadtai, tereenei zaxa xizaargyi riingtoi naimaa xexe tylxiyyriiji—Japooniiin garta ygehen baina. Ene xadaa, Japooni bolbol dab deere Şanxai ba Tianьcziniiji gar soogoo bariza baixadaa, Centraalьna Xitadta ton jixe kapitaal oruulgatai baigaa Aangli ba AXŞ-diiji duratai sagtaa tendehee abza xajaza şadaxa jabadal bolno.

Zygtee, Japoonsko buliaan abagşadta esergyysehen xitad aradai ba eneenei aarmiin geroiiçeske temesel, Xitadta ton jixe nacionaalьna debzelte, Xitadai xynyydei ba territooriiin aguu jixe rezeervnyyd, eseste, Xitadai sylooreltiin temeseliiji esestenь xyrter, buliaan abagşadiiji Xitadai gazar deerehee gyised namnan arilgaxa xyrter jabuulxa gehen xitadai nacion alьna pravitelьstviin şidelge,—ede bygede xadaa xitadta japoonsko imperialiistnuudai xetiin jabadal geze ygei babaizaşji şadaxagyi baihaniiji damzaggyi xeleze ygene.

Zygeer Japooni bolbol Xitadtai na maa jabuulgiin tylxiyyrnyydiiji dab deere gartaa bariza baihanь ba tereenei xitadta esergyy dain xadaa Aangli ba AXŞ-dai intereesyydte ton serьjoozno soxilto bolood baihan myn baha ynen baina.

Tiimiin uşarhaa, Veliike okeaan deere, Xitadai raloondo dainai yşee nege zangilaa ujagdaba.

Ede byxii faaktnuud bolbol xojordoxi imperialiis dainai xereg deere exileed baihiiji xaruulna. Ene xadaa hemeexeneer, dai sonosxongyigeer exilee. Gyrenyyd ba araduud bolbol xojordoxi imperialiis dainai orbiita uruu xaişanş geed be eli bişeer mylxin oroo. Gurban agres iivne gyrenyyd—Germaaniiin, Itaaliiin, Japooniiin faşiis zasag oroilon barigşad bolbol delxein eldeb zaxa xizaaraar dainiiji yydxen exilee. Dain bolbol Gib altaartaa exileed Şanxai xyrter on jixe tala zai soo jabaza baina. Dain bolbol eerlingee orbiita uruu xaxad milliaardhaa ylyy xyn zoniiji tat za amzaba. Agres iivne oronuudai aşag tuhada ba demokratiiçeska geze nerelegdedeg gyrenyydei xyzyyn deere delxeiji ba sieer viijaaniiji xubaaxa ugzorilgotoi bolxo tuladaa, dain bolbol eses hyylde, Aangli, Fraanc , AXŞ dai kapitaliis intereesyydte esergyy jabaza baina.

Myneo deeree xojordoxi imperialiis dainai ilgaa dyyren xadaa, eneeniiji agressiivna derzaavanuud jabuulza ba xygzeeze baixadanь, xarin bişe bişe derzaavanuud, „demokratiiçeska" derzaavanuud bolbol, dain bolbol tedenerte esergyy zoriuulagdahan baibaşji, dain xadaa manda xabaagyi gehen janza xaruulьa, garnuudaa ugaan, gedergee tatagasaza miirte duratai gaa hairxan magtaza, faşiis agressoornuudiiji xar aza baidag ba... ene zuuraa xatuu soxiltodo beledxeze bainabdi geze naiduulan, eehedlingee poziciiji baga bagaxanaar agressoornuudta ygedeg jabadalda baina.

Ene dain xadaa, medexede byrişji zigtei ba negetala barihan xaraakterтei baina. Gebeş ene bolbol tus dain xadaa Abissiiniiin, Ispaaniiin, Xitadai xamagaalga tagatai araduudai niurganda de geren jabaza baigaa, xatuu xerzegii ba bydyylig buuxaan abalgiin şanartai baixa jabadaldanь haad xenegyi.

Tus dainai tiime negetaliin xaraakteriiji „demokratiiçeska" gyrenyydei seregei g , ali ekonomiis talaar hula deerehee bolno geze tailbarilxa jabadai buruu baixa hen. „Demokratiiçeske" gyrenyyd bolbol, zygtee, faşiis gyrenyydhee xysetei baina. Delgerze baigaa delxein dainai negetaliin xaraakter xadaa „demokratiiçeska" gyrenyydei zyghee faşiis derzaavanuudta esergyy jediine froontiin ygei baihaar tailbarilagdana. „Demokratiiçeska" geze nerlegdedeg gyrenyyd bolbol, zygtee, faşiis gyrenyydei „xeterhen jabadalnuudiiji" haixaşaadaggyi ba edenei byri şangadxahaa adag baina. Gebeş edener xadaa Jevroopodoxi xydelmerişenei xydeleenhee ba Aazidaxi nacionaalьna—sylooreligiin xydeleenhee yşee jixe aidag ba faşiizm bolbol ede byxii „ajuultai" xydeleende esergyy „jixe hain prootivojaad" geeşe geze toolodog baina. Iimehee „demokratiiçeske" gyrenyydei zasag oroilon bargşad, ilangaaa,—Aangliin zasag oroilon bargşa konservativna kryygyyd bolbol "xeregiiji xeterxe jabadalda xyrgexegei" g ze g doorhon faşiis zonx logşodiji argada ganuudai politikoor xzaarladag, eneenei xamta, xydelmerişenei ba nacionaalьna sylooreligiin xydeleenyydte esergyy edenerei reakcioonno-policeske politikiiji „dyyren olgoodog" ba gol tyleb haişaadagbdi geze olgoso olgoro ygeeeg baina. Carizmin yjede orodoi liberaalьna—monarxi çeska byryyaanuud xadaa carska politikiin „xeterhen jabadalnaa" ahan ba aradhaa yşee jixeer ahan deerehee caarhiiji idxaigin politika, iime deerehee, aradta eneryysen caarhtai xeisee xexe politika bariza bahan. egeel tiime tuxailamza politikiiji myneo enee Aangliin zasag oroilon barigşad bariza baina. Kossim liberaalьna monarxiiçeska byrzyazii bolbol tiime xojorolzon politikingaa tyleo jixe xatuugaar xoxidohonь medeeze beze. Aangliin zasag oroilon baigşad ba Fraancadaxi ba AXŞ-dax tedenei xani nyxed bolbol baha leeehedlingee istoriiçeska xatuu abalgiiji abxa jym geze tuxailaxa xeregtei.

SSSR bolbol ulasxoorondiin xeregyydei tiime erjesiiji xaraza ba gaad, eee zanaltata sobitinuudai xazuugaar alad garza şadaxagyinь olgosloi. Agressoornuuda yydxen exilhen janarş. zaaxanş haa dain xadaa miirte duratai oronuudta ajuultai baina, tiixede jyre „medegdengyigeer aaduud teişe geteze baihan ba xaxad milliaardhaa ylyy xyn zoniiji xabaaduulan abaad baihan, xojordoxi imperialiis dai bolbol—byxii araduudta ba, xamagai tyryyn SSSR-te ton serьjoozno ajuul uhee iiteree bolongyi baiza şadaagyi baina. Germaani, Itaali ba Japooni gurbanai xoorondo „antikommuniis" bloog togtoolgo bolbol eneen tuxai eran ygeer xelene. Iimehee manai oron bolbol eerlingee mirne politikiiji jabuulxatajaa xamta, xilenyydeigee oboroniin xyse şadabariiji saaşanь şangadxalga ba Ulaan aarmiingaa ba Ulaan floodongoo bojevoi belen baixa jabadaliji delgeryylhen baina. SSSR bolbol 1934 onoi nyyleer Lige Naacada orohon jym, eneenei xedii hulaş haanь, agressoornuudiiji elryylen soxixo gazar bolzo ygexe ba dainai ujalaa tailaxa jabadaliji toormozioxo, hulaş haa, miirei zarim negen instryyktor bolxo geze medehe baigaa. Iime sagta Liige Naaca şangi, iime huladxanşji ulasxoorondiin organizaaciiji anxarangyi baiza bolxogyi geze, SSSR toolohon baina. 1935 onoi mai naraada Fraanca ba SSSR xojordoi xoorondo, agressoornuud dobtolozo bolxo jabadalda eeegyy beje bejee tuhalalsaxiin tuxai doogovor batalagdaa. Eneenei xamta myn baina tiime doogovor Çexoslovaakiiai tatalgdahan baina. 1936 onoi maarida SSSR bolbol Mongol Aradai Respyyblikete beje bejee tuhalalsaxiin tuxai doogovor batalagdahan baina. 1937 onoi aavgustada SSSR ba Xitadai respyyblike xojordoi xoorondo beje bejedee dobtololsoxogyin tuxai doogovor batalagdahan baina.

2. SSSR-ei PROMIIŞLENNOSTЬ BA XYDEE AZAXIIN SAAŞANXI DEBZELTE. XOJORDOXI TABANZILIIJI BOLZORHOONЬ URDA GYISEDXEL. XYDEE-AZAXIIN REKONSTRYYKCE BA KOLLEKTIVIZAACIIJI DYYRGELTE. KAADRANUUDAI UDXAŞANAR. STAXAANOVSKA XYDELEEN. ARADAI AZAAMIDARALAI BAIDALAI DEBZELTE. ARADAI KYLЬTYYRIIN URGALTA. SOVEED REVOLIYYCIIN XYSEN.

Kapitaliis oronuudta 1930—1933 onuud soo bolhon gurban zilei ekonomiis kriizisei hyyleer şine ekonomiis kriizis exilhen tere sagta, SSSR-te xadaa *ene byxii yjesoo* promişlennostiin debzelte xelberilgyi yrgelzelze baigaa hen. Xerbee delxein kapitaliis promişlennostь byxudee 1937 onoi ten yjede şine ekonomiis kriizisei polosaa soo oroxiin tula, 1937 onoi xaxadta 1929 onoigoo xemzeenhee arai geze 95—96 proceent tuillahan baixada, SSSR-ei promişlennostь bolbol eerlingee urgaza baigaa debzelteer 1937 onoi hyylde 1929 onoigoo xemzeenhee 428 proceent tuillaza, xarin dainai urdaxi xemzeentei adalidxaa haa, doloo daxinhaa ylyy urgahan baina.

Ede amzaltanuud bolbol paarti ba pravitelьstviin şanga tesemgelgeer jabuulhan rekonstryykciin politikiin sexe yre baigaa.

Ede amzaltanuudai rezyltaadaar xojordoxi tabanzilei plaan bolbol promişlennostiiin talaar bolzorhoo urda gyisedxegdeşehen baiba. Xojordoxi tabanzil xadaa 1937 onoi apreelь 1-de gy, ali 4 zil ba 5 hara soo gyisedxegdehen baina.

Ene bolbol sociializmiin ton jixe ilalta bolno.

Myn baha iime şaxuu debzeltiin kartiiniiji xydee-azaxii xaruulhan baina. Byxii kylьtyyrnyydei tarilgiin plooşçadь 1913 ondo (dainai urdaxi sagta) 105 milliioon gektaar baihanaa 1937 ondo 135 milliioon gektaar xyrteree urgaa. Oroohoo yiledberilei e bolbol 1913 ondo 4 milliaard 800 milliioon pyyd baihanaa 1937 ondo 6 milliaard 800 milliioon pyyd xyrteree, xyben-ciirca yiledberilelge bolbol 44 milliioon pyydhee—154 milliioon pyyd xyrteree, liioon (voloknoo) yiledberilelge 19 milliioon pyydhee—31 milliioon pyyd xyrteree, sviooklo yiledberilelge 654 milliioon pyydhee—1 milliaard 311 milliioon pyyd xyrteree tohoto kylьtyyr yiledberilelge 129 milliioon pyydhee—306 milliioon pyyd xyrteree urgahan baigaa.

Gansaxan kolxoozuud (sovxoozuudgyigeer) 1937 ondo 1 milliaard 700 milliioon pyydhee ylyy tovaarna talxa tariaa orondoo ygee, gexe gy, ali 1913 ondo, pomeeşçigyydei, kulaaguudai ba tariaaşadai xamtadaa ygehenhee adaganь 400 milliioon pyyd jixiiji ygehen baina.

Xydee azaxiin gansaxan le halbari—malazal—dainai urdaxi xemzeenhee yşee geegdeheer ba aalixan teempeer uragşaa jabaza yrgelzelheer baigaa.

Xydee azaxiiji kollektivizaacalalga tuxai xelebel, eneeniiji dyyrgegdee geze tooloxodo bolxo baigaa.

1937 ondo 18 milliioon xaxad tariaaşadai yrxete kolxoozuud orohon baigaa, enenь byxii tariaaşadai yrxetiin 93 proceent bolno, tiixede kolxoozuudai oroohoto tarilgiin plooşçadь xadaa byxii tariaaşadai oroohoto tarilgiin plooşçadiiin 99 proceent bolhon baina.

Xydee azaxiiji rekonstryykcelhenei ba xydee azaxiiji traaktornuud ba xydee azaxiin maşiinanuudaar xyseteigeer xangahanai yrenyyd bolbol niuur deere yzegdeze baigaa.

Promişlennostiin ba xydee azaxiin rekonstryykciiji dyyrgeed baixada, aradai azaxii bolbol tyryy klaassna teexnikeer elbeg jixeer xangagdahan baina. Promişlennost ba xydee azaxii, traansport ba aarmi bolbol aixabtar olon toonoi şine teexnike, şine şine maşiinanuud ba stanooguudiiji, traaktornuud ba xydee azaxiin maşiinanuudiiji, parovozuud ba paroxooduudiiji, artelleer ba taanknuudiiji, samolioduud ba uhan seregei koraablьnuudiiji abhan baina. Buitiinь ene teexnikiiji emeelleze şadaxa ba eneenhee şaxan gargaza bolomoor jyym ijinь maaksimym şaxan gargaza şadaxa arbaad ba zuugaad miangan hurgagdahan kaadranuudiiji zamdanь oroulza jabuulxa za laşagyi şuxala baigaa. Eneengyigeer, teexnike şudalhan gyised toonoi xynyydgygeer teexnike bolbol xereglegdengyigeer ylez , oboo ondi xosorongi metaali bolxo jabadalda xyrexe baigaa. Ene bolbol teexnike emeelleze şadaxa kaadranuudai urgaliin *amzadaggyi* baihanai ba teexnikiin urgaltahaa xolo *geeydehenei* yreer garhan. ton serьjoozno ajuul bigaa hen. Manai zarim xubi xydelmerilegşed bolbol ene ajuuliiji mederdeggyi ba teexnike xadaa eerlingee xeregiiji „eeree xexe jym geze toolodog baihan deereheenь xereg bolbol tybegtei bolhon baina. Xerbee eneenei urda teexnikiiji toodoggyi ba eneende xaixaramzagyi xandadag baigaa haa, xarin myneo ylyy toodog bolzo, eneeniiji faşiis bolgohon baina. Teexnike şudalhan xynyydgyi xadaa teexnike bolbol—xosorongi baixa jym geze tedener olgodoggyi baigaa. Gansaxan le teexnike şudalhan xynyydei baigaa xada, teexnike bolbol ynder byteese ygeze şadaxa jym geze tedener mededeggyi baigaa hen.

Iimiin uşarhaa teexnike şudalhan kaadranuudai tuxai asuudal bolbol tyryy şatin udxaşanar olhon baina.

Manai xydelmerilegşede anxaraliiji teexnikede xem xemzeegyi daşuurhan ba kaadranuudai udxaşanariiji tooxogyi jabadalnuudhaa—teexnikiiji ezemdexe zygteeşe, teexnikiiji şudalxa zygteeşe, teexnikiiji emeelleze şadaxa ba eneenhee byxii effeektiinь şaxan gargaza şadaxa xedenolon tooto kaadranuudiiji bolbosorulan urguulxa xydelmeriiji sag yrgelze şangadxan jabuulxa zygteeşe xanduulan erjyylleze tabixa zailaşagyi şuxala baigaa hen.

Xerbee urdanь, rekonstryktiivne yjiin exleer, teexnikiin talaar oron dotor ylesxelen jabadal nederegdexedenь, paarti bolbol —„teexnike bolbol rekonstryykciin yjede bygediiji şiidxene"—geze loozung ygehen baigaa, xarin myneo, teexnikiin elbeg delbeg bolood baixada, gol tyleb rekonstryykciin yjin dyyreed baixada, oron dotor kaadranuudai talaar ton dutagdal mederegdexedenь,—paarti bolbol teexnikede bişe xarin teexnikiiji dyyren xeregleze şadaxa kaadranuudta, xynyydte anxaralaa xursadxan tabiza, şine loozung ygexe johotoi bolhon baina.

1935 onoi maida Ulaan aarmiiin akadeemigyydei viipyske deere xelehen nyxer Staalinai vestypleeni ene talaar ton jixe udxaşanartai baihan baina.

„Urdanь xadaa, geze nyxer Staalin xelee hen, bidener „teexnike bygediiji şiidxexe" gelsedeg baigaabdi. Bidener bolbol teexnikiin talaar ylesxelen baiqaliiji usadxaza manai xynyydiiji tyryy klaassna teexnikeer zebseglexiin tulada byxii halbari, nuuddaxi azaljabuulgada ton yrgen texniiçeske baaza baiguulhan bainabdi, ene talaar tus loozung manda tuhalhan baigaa. Ene jixel hain geeşe. Gebeş ene xadaa xolo ba xolo dutamag baina daa. Teexnikiiji xydelgen jabuulxa ba tereeniiji ojoortonь xyrter xereglen edlexiin tulada, teexnikiiji şudalahan xynyyd xeregtei, ene teex-

(Yrgelzelelenь 3-daxi niuurta)

ÜRGELŻELEL

nikiiji iskyysstviin byxii gurimai johoor xeregien edlexe ba ezemden abxa şadabaritai kaadrannud xeregtei baina. Teexnikiiji şudalhan xyn yg igeer teexnike xadaa—xosorongi xereg myn. Teexnikiiji şudalhan xynyydeer tolgoiluulhan teexnike bolbol gaixamşagta jyymiiji ygeze şadaxa ba ygexe johotoi. Ene teexnikiiji meelleze adaxa şadabaritai kaadranuudai xysed xyremeer too bolbol xerbee manai tyryy klaassna zavooduud ba faabrikanuud deere, manai sovxoozuud ba kolxoozuud deere, manai Ulaan Aarmida baidaggeeşegşe haanb, manai oron bolbol myneee jyytei bainab, tereenhee xojor daxin ba dyrbe daxin ylyy jixe effeekt abxa baigaa. Egeel uşar iimehee myneee teexnikiiji şudalhan xynyyd, kaadranuud, xydelmerilegşed deere tyşelge xegdexe johotoi boino. Egeel uşar iimehee, xezee manaida teexnikiin talaar ylesxelen baidalai bii baixada, tere yngereed baigaa yjiiji nedyylen xaruulagşa, „teexnike bygediiji şiidxexe" geze—xuuşan loozung,—myneee şine loozungoor, „*kaadranuud bygediiji şiidxexe*" gehen loozungoor helgegdexe johotoi boino. Eneende myneee gol zyl baina. . .

Eseste, delxei deere baigaa byxii ynetei kapitaalnuudai egee ynetei ba egee şiidxexe kapitaalanb xadaa xynyyd, kaadranuud geişe geze oilgoxo xeregtei baina. Manai myneenei ysloovinuudta „*kaadranuud bygediiji şiidxexe*" geze oilgoxo xeregtei. Manaida promişlennostbdo, xydeee azaxiida, traansport deere, aarmida mainud ba olontoodo kaadranuud bii bolxo—tixede manai oron ilagdaşagyi bolxo. Manaida tiime kaadranuudai bii boloogyi haanb—xojor xyl deere doxolxo bolxobdi".

Iimiin uşarhaa, teexnikiin talaar kaadranuudiiji ton tyrgeneer urguulxa ba saaşadaa azalai byteesenyydiiji debzyylxiin zorilgotoigoor şine teexnikiji darii tyrgen ezemdexe jabadalnuud bolbol—tyryy şaliin zorilgonuud bolhon baina.

Tiime kaadranuudai urgaltiin ylemze eli todo zşee, manai xynyydei şine teexnikiiji ezelelgiin ba azalai byteesiin saşanxi urgaltiinb zişee xadaa staxaanovska xydeleen myn bolhon baina. Ene bolbol Donbaassta, nyyrhenei promişlennostbdo urgan xygzeze, ondoo promiişlennostbnuudai halbarinuudaar delgeren taraza, traansport deegyr delgeree, hyyleerenb xydeee azaxiiji xabaaduulan abhan baina. Ene xydeleen bolbol „Centraalbnaja-Irmiino" (Donbaass) geze şaaxta deere ene xydeleeji yydxegşe-zaboişçig Aleksei Staxaanovai neeer, staxaanovska xydeleen geze nerlegdehen jym. Yşee Staxaanovhaa tyryyn Nikiita Izootov gegşe nyyrhe maltan gargaxa talaar tere boltor yzegdee xarugdaagyi rekoordnuudiiji xarulhan baina. 19 5 onoi aavgustiin 31-de nege smeene toogoo 102 toonno nyyrhe tynxize gargaad, eneegeeree nyyrhe abalgiin jyrin noormiiji 14 daxin jixeexehen, Staxaanovai şee xadaa—bytoen gargalgiin noormiiji deeşelyylxiin tylee, azalai byt esiin şine debzeltiin tylee xydelmerişen ba kolxoozuudai maassova xydeleenei exin boloo hen. Bysiig n—avtoprom şlennostbdo, Smetaanin — gutalai promiişlennostbdo, Krivonos—traansportda, Mysiinski—oimodonoi promişlennostbdo, Jevdokiija ba Mariija Vinograadovaanuud—tekstiilbne promişlennostbdo, Mariija Demçeenko, Mariija Gnateenko, P. Angeliina, Polagyytin, Kolesoov, Boorin, Kovardaak—xydee azaxiida,—staxaanovska xydeleenei tyryyşiin pioneernyyd nerenyyd iime baina.

Eneerei xoinohoo ondoo pioneernyyd, tyryyşiin pioneernyyd azalai byteesiiji xuşaza garhan, pioneernyydei byxeli gaaduud jababa.

Staxaanovska xydeleeji delgeryylxe xeregte 1935 onoi noabrbda Kreemlbde bolhon byxesojuuzna staxaanovtanai nedexi soveşçaani ba ene n deere xehen nyxer Staalinai vestypleeni aguu jixe udxaşanartai baiaa hen.

Staxaanovtana xydeleen bolbol, geze nyxer Staalin vestypleeni soogoo xelee hen, socialiis serevnovaaniin şlee deeşeltiiji, socialis myriiseenei şine, deede etaapiiji yzyylze baina... Urdanb gurban zilei saada tee, socialiis myriiseenei exin eaapta baixiin yjede socialiis myriseen zaabol şine teexniketei xolbootoi baidag bişe baigaa hen. Tiixe sagta, maraida şine teexnikeş geze barag ygei şaxuulai xamnai daa. Socialiis myriiseenei myneenei etaap—staxaanovtanai xydeleen xadaa xarin şine teexniketei erxebişe xolbootoi geeşe. Şine, deede teexnikeyigeer staxaanovtanai xydeleen garxa geze hanagdaşagyi baixa belei. Eneediingee azal xeregtei teexnikiiji xysed şudalaza, tereniiji emeellen ünaad, uragşanb xurdan jabuulhan Staxaanov, Busigin, Smetaanin, Krivonoos, Proonin, Vinograadovtan metii nyxedyyd ba işeş oron şine xynyyd, eregtei emegtei xydelmerişed taaraa urda baina. Gurban zilei saada tee maraida iime xynyyd ugtai baigaagyi gy, ali baigaagyi şa uu geeşe hen... Staxaanovtanai xydeleenei udxaşanaranb xadaa, ene xydeleen bolbol xuuşan texniiçeske noormonuudiiji dutamag noormonuud myn tyleedenb ebdeeg, tyryy jabaa kapitalis oronuudai azalai byteesiiji ali olon uşar nuudta ylyyien garaag, tiime deerenee manai oron dotor socializmiiji bexinyylxe ba manai oronuudiiji byrii haa zazhtoçna oron bolgoxo praktiçeske arga olgodog xydeleen myn bainanda baina".

Staxaanovtanai xydelmerilin meetodyydiiji xarakterizovaalza manai oronoi jireedyin baidalda staxaanovtanai xydeleenei guu jixe udxaşanariiji eldxeze, nyxer Staalin saaşanb ilgeze elee hen:

„Staxaanovtan nyxediiji şirten xaraza yzegtii. Edener jamar xynyyd geeşeb? Edener bolbol gol tyleb zaluugy, ali dunda nahanai eregtei ba emegtei xydelmerişed, xydelmerideee tooçnostb ba akkyraatnostiin yl gerzşee xaruulza jabadag, xydelmeridee sagai faaktoriiji segneze şadaag ba sagiiji gansaxan le minuuaar bişe, myn sekyyndeer toolzo hurahan kylbtyyrne ba texniiçeske talaar mergezehen xynyyd myn. Edenerei olonxinb texniiçeske miinimym gedegtiiji byyrgeze garhan ba texniiçeske erdemte gyiseexe jabadaliiji yrgelzelyylze baihan baina. Edener bolbol, zarim inzeneernyyd, teexnigyyd ba azaxiin xydelmerilegşdei konservatiizm ba xydelseyi togtuurzaşahan zanşalhaa syleee bolno, edener xuuşarhan texniiçeske noormonuudiiji ebdeze, şine ba byri deede noormonuudiiji baiguulza zorimgoigoor uragşaa jabana, edener manai promişlennostiin xytelberilegşedei zoxioohon projektin xyenyyliiji ba azaxiin plaanuudta zaha ari oruulna, edener inzeneernyyd ba teexnigyydiiji zahaza nemeeze baina le, edener tedeniiji hurgaza uragşanb tataza baina, jyyb gexede, edener bolbol eehediingee azalai teexnikiiji xysed şudalahan ba teexnikehee abtaza bolxo jyymiiji baraninb abxa şadaxa xynyyd geeşe. Myneeder staxaanovtan yşeel yseen bolboş, yglooder arba daxin neexe baihanda xen azag hezegtyrxeb? Staxaanovtan bolbol manai promişlennostbdo novaatornuud (şine jyym yyuxegşed) myn gee, staxaanovtanai xydeleen xadaa manai indyystriiin jireedyi baidaliiji yzyylxe geze, xydelmerişin angiiin jireedyi kylbtyyrne-texniiçeske deeşeltiin yriiji dotoroo bagtaana geze, socializmhaa kommunizmda şlzen oroxiin ba uxaanai azai fiziiçeske azal xojoroi xoorondoxi xarşa ilgaaji ygexexin tulada zailaşagyi şuxala azalai byteesiin dedee pokazaatelbnuudiiji gansaxan le tuilaza bolxoor zamiiji neeze ygene geze eli todo bişe aal ie?".

Staxaanovska xydeleenei tyrgen erjen xydelese ba xojordoxi abanziiji bolzorhoonb urid gyisedxelge bolbol azalşadai aza imidaralai baidalai ba kylbtyyrne xygzeltiin şineer urgaxa jabadalda ysloovinuudiiji bii bolgohon baiba.

Xydelmerişen ba slyyzaşçinyydei reaalbna zaarabotna xylehen bolbol xojordoxi tabanziil soo xojordaxnhaa ylyy urgahan baina. 1933 ondo zaarobotna xylehenei foond bolbol 34 milliaard baihanaa 1937 ondo 81 milliaard xyrtereee urgahan baina. Gyrenei sociaalbna straxovaaniin foond 1933 ondo 4 milliaard 600 milliioon tyxerig baihanaa, 1937 ondo 5 milliaard 600 tyxerig xyrtereee urgaa. Xydelmerişen ba slyyzaşçinyydei gyrenei straxovaanida, azahuunalai haizaruulga ba kylbtyyrne xeregselnyydte, sanatoori,kyroort, amaraltiin ger ba medicinske tuhalamzanuudta gansaxan 1937 on soo 10 milliaard tyxerig şaxuu gargaşalagdahan baina.

Dereevnide kolxoozno stroi bolbol esesşelen bexizee. Eneende, 1935 onoi fevraalbda bolhon kolxooznig udaarniguudai II sjeezd deere abtahan *xydee azaxiin arteelitin ustaav* ba kolxoozuudai byxii azallan edleze baigaa gazarijinb mynxedee xeregiexeer eehedtenb bexizyylelge xadaa jixe tuhalamza bolhon baina. Kolxoozno stroin bexizehenei aşaar ygeitei ba xangagdaagyi baidal dereevnide ygei bolhon baina. Xerbee urdanb, gurban zilei saad tee, azaltayderte nege, xojor kilograamm orooho ygeleg baigaa haa, xarin myneee, tariaan azaltai raioonuudai jixenxi kolxooznguud azaltayderei taban kilograammhaa exileed arban xojor kilograamm xyrter orooho abdag bolbo, tixede edenerei oloninb—oldoo produukt ba myngen doxood abhinb xelengyi, azaltayderei xoriood kilograamm xyrter orooho abdag baina. Tariaan azaltai raioonuudta zii soogoo 50 -haa 1500 pyyd xyrter orooho abhan, xloopka, sviookio, lioon, malazaliai, arxi xedeg, citryysovo plodoovoşçna raioonuudta zii soogoo xeden arbaad miangan tyxerig doxood abhan xeden millioon kolxoozno dvoornuud bii bolbo. Zii sooxi bagaxan zapaasta tuxailagdaza baihan xuuşanainb produukt xadagaldag bairanuud kolxoozniguudai şine eriltenyydei arbanainbş nege xubiiji xanganagyi, iimiin tuia şine şine ambaarnuud ba kladovoinuudiiji barixa jabadal kolxoozno dvooroi gol hanagaa zobolgo boloo.

1936 ondo, arad maassanuudai aza amidalarai baidalai urgaltatai daşaramduulan, pravitelbstvo bolbol aboort xorimzolhon zakoon gargahan baina. Eneentei xamta tyrelgiin gernyyd, jaaslinuud, hynei kyyxninyydiiji, yxibyydei saaduudiiji barilgiin yrgen prograamma xaraalagdahan baina. Ene xereg jabuulgada 1935 on sooxi 875 millioon tyxerigte oroxodoo 1936 on soo 2 milliaard 174 millioon tyxerig assignovaalagdahan baina. Olonyxibyytei bylenerte tusxai zakoonoor nileed jixe tuhalamza togtoogdoo hen. Ene zakoonoi yndeheer 1937 ondo milliaardhaa ylyy tyxerig tuhalamza ygtehen baina.

Ujalgata bygedeniitin hurgalga ba hurguulinin şine baiguulalta jabuulhanai rezylbtaadaar arad maassanuudai kylbtyyrnostiiin ton xyşete debzelte delgerbe. Byxii oron dotor aixabtar jixe hurguulinin baiguulalta delgeree. Exin ba dunda hurguulinuudai huragşadai too bolbol 1914 ondo 8 millioon baihanaa 1936-37 onuudta 28 millioon xyrtereee urgaa. Deede hurguulinuudai huragşadai too bolbol 1914 ondo 112 mianga baihanaa 1936-37 onuudta 542 mianga xyrtereee urgaa.

Ene bolbol kylbtyyrne revoliyyce bolhon baina.

Arad maassanuudai materiaalbna polozeeniin ba kylbtyyrne xygzeltiin debzelte soo manai soveed revoliyyciin xyse, şadai ba ilagdaşagyi xaruulagdan xelegdee. Yngerhen sagai revoliyycenyyd bolbol aradtaa erxe sylee olgozo ygexetejee xamta, edendee materiaalbna ba kylbtyyrne polozeeniin serbjoozno haizaruulga ygexe arga ygei baidag baihan deerehee xosordog ba gaa. Ted nerei gol hulanb eneende baihan jym. Manai revoliyyce bolbol carizmhaa, kapitalizmhaa gansaxan le erxe sylee dailan abza aradtaa ygee bişe xarin baha aradaig a materiaalbna ba kylbtyyrne pol zeeniiji yndeheerenb azaruulhan baina, eneegeeree byxii ondoo revoliyycenyydhee ilgardag jym. Manai revoliyyciin xysen ba ilagdaşagyinb eneende baina.

Staxaanovtanai negedygeer Byxesojuuzna soveşçaani deere nyxer Staalin eeringee vestypleeni soogoo ilgeze xelee hen:

„Manai proletaariiin revoliyyce bolbol arad zondo zybxen eeringee politiiçeske rezylbtaadiiji bşe, myn materiaalbna rezylbtaadiiş xaruulza şadahan, delxei deere origansa revoliyyce myn. Xydelmerişenei byxii revoliyycenyyd soohoo oroidoo nege revoliyyce zasagiiji arai *xerei* gze abhaniinb medenebdi. Ene bolbol Pariizin kommuuna myn. Gebeşji ene xadaa udaan baiza şadaagyi hen. Pariziin kommuuna bolbol kapitaliizmin genzenyydiiji butaoxin zabdalga, neerei, gargahan baibaş, tereenee yideze yrbdieegyi, revoliyyciin materiaalbna tuhiin rezylbtaadiii arad zondo xaruulza byriş haa yrbdieegyi ba na. Manai revoliyyce bolbol zybxen le kapitaliizmin geniiji butasoxizo, arad zondo sylee olgohon revoliyyce bşe, myn yşee zazhtoçna azahuudalai materiaalbna ysloovinuudiiji aradzondoo olgozo mzahin gansaxan revoliyyce myn bolno. Manai revoliyyciin xyse ba ilagdaşagyinb eneende baina".

Yrgelzelelenb nygeederei noomerto

ZURAG DEERE: Tarbagatain raioonoi „Maartiin 8" kolxoozoi staxaanovec Je. A. Torgaaşin viistavkiin eksponaadai xazuuda.
MIXAILOVAI toto.

Partiiina azabaldal

BIBLIOTEEKIIN ROOLB AIXABTAR JIXE

Myneee manai paarti, byxii azalşan arad bolbol eehediigee marksiizm-leniniizmin teoorioor zebselexe xysed ysloovitoi bolonxoi. Uşaranb, bide bolbol bolbşeviigyydei paartiiin aldarta zamiiji ton to o honoroor xaruulhan BK (b) P-iin istooriiin yçeebnigtei boloobdi.

Ene yçeebnigiiji xeden olon toonoi xynyyd şudalaza exileee. Edenerei neleed olonxinb samostojaatelbnaar şudalxa meetodiiji şlen abhan baina. Gebeş, samostojaatelbnaar huragşadta ai byxii tuhalamza yzyylxe geeşe ton şuxala baina. Samostojaatelbnaar huragşadta xamagai tyryynde jyyn xeregleglegdexeb gexede, leekce, konsylbtaaca ba esestei biblioteeke bolbol aixabtar jixe roolbtoi baina.

Gebeş, Xoriiin aimceentr deerexi biblioteeke (eixlesşenb Jaziikova) maassiin eriiliji xangaza, şadaxa arga ba daigyi. Biblioteekedenb Leenin—Staalinai tryydyyd, jyre teoritiçeske asuudalnuudaar knigenyyd ton xomor.

Myneee Leeninei zoxiool 1 kompleekt. Leeninei zurgaan toomnig 3 kompleekt ba 20 ekzempliaar BK (b) P-iin istoortoi. Tiigeed nagliaadna posoobi, zurnaalnuud: „Bolbşeviik", „Propagandist" g m şuxala şuxala zurnalnuudgyi. Eneennee baitagai, myneee xyrter tus biblioteee enb eldeb hezegtei kniigenyydhee seberlegdeegyi baixa jym Litoogoi aimagdexi ypolnomooçenno nyxer Osodoojev bolbol ede kniigenyydiiji şalgalta xeze yzexe gehenhee xoişo yninei tox ooldohon aad, myneee xyrter zaxa xizaartanb garaagyi.

Biblioteeke sooxi baidal tuxainb xojor ygeer xeleeel, bairanb biblioteekede taaramzatai bşe, ton xyiten, huuxa styyi stooloor xomor, xynyydei huugaad xydelmerilxiin jamarşji ysloovi geze ygei.

Ene biblioteeniingee iime muu baidalda baixadanb aimagai ONO xadaa medezeş baigaa haa erid xemzee abnagyi.

Iimehee ene xeregte BK (b) P-iin Xoriiin aikoomoi xabaadalsaxanb şuxala boloo.

DUGAROON.

XAANA XYDELMERI HAINAAR TABIGDANAB, TENDE URGALTA

Xojor-nege zilei saana, Gegeetein somonoi (Zede) Kiirovei neremzete kolxoozoi dergede miil doloon komsomoolbcuudtai komsomoolbsko exin organizaaca baidag hen. Tiixede komsomooldo oromoor zaluuşuud xomor baigaa geze xelee haa xenş etigexegyi baigaa. Iime jabadal imagtai zaluuşuudai dunda zoxixo xydelmeri jabuulagdaagyi baihanaar tailbarilagdaxa baina.

Hyylei yjede ene organizaaca xydelmerieee, ilangajaa zaluuşuudai dunda jabuulxa xydelmerieee zişeegyi haizaruulhan baina. Enenei rezylbtaadta komsomoolbska organizaacanb 24 xyn xyrter urgahan baina. Kolxoozoi ysloovido, ene bolbol baga bişe organizaaca bolno.

Myneee komsomoolbcuudiinb bygede huralsalda xabaaduulagdanxai baixahaa gadana, komsomoolbcuud eehediingee iniciatiivaar kolxoozoigoo klyybiiji zişeete hain bolgohon baina. Endenb ydeşe byri gazeed unşalga ba eldeb teeme deere beseede boldog baina. Myn, klyybenb myzekaalbna instrymeentnyydeer gol tyleb xangagdanxai. Komsomooloi komiteedei sekretaarb nyxer Şagduurovaagai hainaar xydelmerildegiinb temdeglexe xeregtei.

Ene bolbol komsomoolbsko xydelmeriiiji şinedxen tabilgiin miil exinb bolno. Eneende hanaagaa amaraza bolxogyi, yşee hainaar xydelmerilze, xydelmereee byri hainaar tabixa zorilgo urdaa tabixa şuxala.

BAJIINOV.

PAARTIIIN AIKOOMHOO XYTELBERI ERIGDENE

(Manai speckoorhoo).

Biçyyr Raiponreebsojuuzai dergedexi paartiina exin organizaaca (partoogonb Fomiin) bolbol partiina maassova xydelmeriiji, xydelmerilegşedeigee dunda ton xangaltagyigeer jabuulna. Iime xangaltagyi xydelmeriiin rezylbtaadta, 1938 on soo paartiiin çleen i kandidaata miin 2 xyniiji abhan bixa jym.

Tiibeş, xudaldaanai xydelmerilegşedei dunda paartida oroxoor komsomoolbcuud, ynen sexeer xydelmerilegşed neleed olon. Xarin edeniiji xysed nedenegyi, edenei dunda xydelmeri jabuulnagyi.

ene organizaaciin oorgan bolxo xanin gazeediiji unşaza yzee haa, zii soo xamta 5 noomer garhan baigaad, zarim noomernyydiinb xezeeşji ga gagdahaninb medegexegyi—haraa yder ygei. Gazeedtanb gargagdahan statbjaanuud soo erxim xynyydei xydelmeriiin ooped xuulhan gexe gy, ali hain gehen statbjaa negenşji bainagyi.

BK(b) P-iin Biçyyrei aikoomo ene organizaacada anxarlaa xanduulxanb şuxala.

N. Badmacereenova

MODOBELEDXEL TAHALDALTAI

Xoriiin leespromxooz bolbol 1938—39 onuudaigaa modobeldxeleigee plaaniiji ototolgiin alaar oroidoo 20 proc., şirdgiinb—4,4 proc. dyyrgeed baina.

Tiin aimagai gyisedkoomoi togtooloi yndeheer, 1938-39 ono modobeledxelei xydelmeride 1185 xydelmerişed ba 823 morid jabaxa baihan aad, myneee oroidoo 188 morid ba 371 xydelmeriied azallaza baina.

Ene jyy xaruulnab gexede, Xoriiin leespromxoozoi xytelberilegşed aimgyisedkoomoi togtooliiji bejelyylnegyi, ene ton politiiçeske udxa şanartai modobeledxelei xydelmeriiji bolzor dotoronb dyyrgexiin tuxai zoxixo xemzee abaagyi baina geze eliryylen xaruulna.

Xezengiin uçaastog (naçaalbnigiinb Pieeşkin) modobeledxelei xydelmeride 349 xydelmerişediiji ba 236 morid iji jabuulxa johotoi aad, mii 102 xydelmerişediiji ba 57 moridiji xydelmeride gargaad baina.

Ene uçaastag dotorxi kolxoozuudai zarim xadaa modobeledxelei xydelmeride moridiiji ba xydelmerişediiji gargalgiin talaar ton xangaltagyi ba na geebel, Xezengiin somonoi „Komsomool" kolxooz 78 xydelmerişediiji ba 61 moridiiji gargaxa johotoi aad, oroidoo 18 xydelmerişediiji 9 moridiiji gargaad baina. Myn ene somonoi „Leenin zam" kolxooz 78 xydelmerişediiji ba 61 moridiiji gargaxa johotoi aad, 11 xydelmerişediiji ba 6 moridiiji gargaxai. Myn Deede-Xezengiin xojor kolxoozuud ede kolxoozuudhaa ylyy hain bişe.

Ene metiin faaktnuudiiji tooloo haa ton olon baina.

Gadana modobeledxelei xydelmeride jabaza baigaa xydelmerşedei baixa baira ton muu. Zişeelxede, Sulxariin uçaastogai xydelmerişedeinb baira ton muu, xyiten ba xaranxii baina. Teed, tus uçaastogai naçaalbnigaa zygnee xydelmerişedeigee bairiiji haizaruulxiin tuxai jamarşji xemzee abdaggyi baina.

Iimehee Xoriiin leespromxooz xadaa ene zerge tahaldalaa usadxaza, modobeledxeleigee plaaniiji bolzor dotoronb dyyrgexiin tyleee byxii xemzee abxa ujalgatai boloo.

Dam. Żam.

Traaktornuudiiji remoontolgiin teempiiji deeşelyylxe

Traaktornuudiiji sag bolzor soonь ba erxim şanartaigaar remoontololgo xadaa ton xyndetei ba xariuusalgatai zoriigo mvn. Ene bolbol MTS-uud ba MTM-nuud byxenei xytelberilegşedhee tusagaar anxaral tabixa ba eneenei talaar xydelmerinyydiiji zybeer emxidxexe jabadaliiji erideg baina. Gebeş, Itanciin MTS-iin direekce bolbol remoontololgiiji erximeer yngergelgiin gol ysloovinuudiiji balguulaagyi baina. 12 STZ traaktornuudiiji remoontolxo baihanaa, dekaabriiin 23-da, oroidoo 2 traaktornuudiiji remoontolhon ba terenь texniiçeske komiissaar abtaagyi baina.

Itanciin MTS xadaa remoontno kampaaniiji muu beledxelteigeer ugtahan baigaa. Remoontniguudanь xadaa xydelmeriin tyryyşiin yderhee exileed dutuu dunda zyilnyydiiji eehediingee beje deere yzehen baina. Zydxelgiin ystanoovkanuud ygei baigaa, transmiisse ba stanooguudanь xydelmerilenegyi. Dulaan bairiin ygei deerehee, dviigatelьnuudanь xydelmerilenegyi. Mynee xyrter, maşiina-traaktorna masterskoinь xadaa instrymeentnyydeer xysed xangagdaagyi ba baihan tede instrymeentnyydenь sugluulagdaagyi xebtene. Tus MTS-iin zarim remoontniguud bolbol eldeb şaltagaanaar zarim ydernyydte xydelmeriildeggyi baina Žişeelxede, dekaabriiin 23-da, radiaatorai remoontniguud xadaa xereglegdexe meetçigyydei ygei baihan deerehee, xydelmeriieegyi baina. Gadana, zapasnoi çaastinuudiiji xadagalaxa pomeşçeeniiin ygei deerehee, tedenь ugluu bulanguudaar xebteze baidag ba eneende yçood ygei baina.

Tiimehee, xydelmerilegşed—remoontniguud bolbol zapçaastinuudiiji bedereze sagaa yngergedeg baina. Iime baidal xadaa remoontniguudai noormojoo sag yrgelze dyyrgexegyi jabadalda xyrgene.

Tus MTS bolbol janvaariiin 29-de 33 traaktornuudai remoontololgiiji dyyrgexe johotoi aad, ene zorilgojoo dyyrgeegyi.

MTS-iin erxilegşe nyxer Kryt-noov bolbol remoontniguudta hain ysloovi balguulxiin ba dutuu dundanuudiiji usadxaxiin xemzeenyydiiji xysed abanagyi. Masterskoi dotoronь muuxai ba xaranxii baidag. Avtomaşiiniiji zadalaad baihan masterskoi dotoronь stanooguud bii, xynyyd xydelmeriideg. Tiigebeş, eneen soonь ybeşen moriduud baidag baina.

Tiime ysloovido balgaad, remoontniguud bolbol remoontolgiiji tyrgeer yngergexiin tylee oroldoxo arganьgyi baina.

MTS-iin direektor nyxer Mezeenin bolbol eeriingee niyden doro baihan dutuu dundanuudiiji xaradaggyi baina. Žişeelxede, 7 kombainanuud ba 7 traaktornuud g. m. maşiinanuud xadaa mynee xyrter pooli deerehee asaragdaagyi, sahanda daruulşood xebtene. Socialiis zeeride iime xandalga bolbol ton boloşogyi xereg ba ynendee xadaa xorololgiin jabadalnuud myn bolno.

Tus MTS deere politmaassova xydelmeri ton xangaltagyi baina. Ene uşarhaa, remoontniguudai dunda agitmaassova xydelmeri emxidxexe johotoi. MTS deerenь negeşji ekzempliaar gazeedgyi. „Manai pompoliit Diimov bolbol azaglalşadal adali, masterskoi sooguur jabaza xaraad le, tyrgeer gertee busaxiiji bododog le daa"—geze xydelmerilegşedenь xelsedeg baina.

MTS deere sklaaduudiiji, dviigatelь bailgaxa ba zapraavka xexiin tylee dulaan bairanuudai, kvartiiranuudai barilganuudiiji bariza exilhen baina. Eneenee oiriin ydernyydte dyyrgexe xeregtei. Barilgiin brigaadiin brigadiir nyxer Şeeşekov bolbol barilganuudai teempiiji deeşelyylxiin tylee byxii xyseeree oroldoxo johotoi.

Itanciin MTS bolbol traaktornuudiiji sag bolzortonь erxim şanartaigaar remoontolzo gargaxiin tylee Kabaanskiin MTS-tai socsorevnovaanida orolsohon baina. Iimiin uşarhaa, Itanciin MTS-iin xydelmerilegşed bolbol byxii dutuu dundanuudaa xysed usadxaxa ba abahan ujalganuudaa xyndeteigeer dyyrgexe johotoi.

GEN. SIBIRIAAG.

Xitaddaxi dainai baidal

ZURAG DEERE: Japoonske agreessornuudaar ezelegdexe ajuulda orohon gooroduudhaa xynzon terjelen garaza baina.

(TASS-iin fotoxrooniko).

Yrilte xegşediiji xaira gamgyi xeheexe

Azalşan maassiin promiişlenne tovaariiji ugaa jixeer xeregledeg bolhon eriltiiji xangaxiin uxai manai paarti ba prav itelьstvo xadaa ton jixe anxaralaa tabidag baina.

Ene şuxala xeregiiji Jaruuniin raipotreebsojuuz (pravleeniiin tyryyylegşe baihan Podşivaalov, çleengyyd Dagbaajev, Şanoojev ba Voolkov) bolbol dyyrgelte bolgozo şadaagyi baigaa.

Jyyb gexede, tus raipotreebsojuuz xadaa kvaartai byxende tovaaraigaa oboroodoi plaaniiji dyyrgedeggyi. Yngeregşe 1938 onoi arba negen hara soo 4800 miangan tyxerigei oborood xexe johotoi aad, miil 2247 miangan tyxerigei oborood xeze, plaanaa oroidoo 46,8 proceent dyyrgehen baina.

Iime boloşogyi tahaidal jyyn deerehee boloob gexede, ene arba negen hara dotor 136 miangan tyxerigei yrilte bolhon, 90155 miangan tyxerigei garzatai ba 200 miinga şaxuu tyxerigei debetoorsko yritei bolhon baina.

Ene raipotreebsojuuzai halbarinuudiinь bolxo selьpoonuud 1938 on soo xydee azaxiin produukt ba serьjoo beledxelgiin plaaniiji dyyrgeze şadaagyi baina.

Žişeenь, Isengiinske selьpoo (tyryylegşenь Batamynkyyjev) xadaa plaanaa araixan 69 proceent dyyrgehen ba 19 miangan tyxerigei debetoorsko yritei, myn Yystь-Egetiin selьpoo eneenhee deere bişe: tus selьpoo xadaa 12 miangan tyxerigei yriltetei ba 9 miangan tyxerigei debetoorsko yritei baina.

Ene zergiin boloşogyi jabadal jaagaad toxiooldoob gexede raipotreebsojuuzai xytelberilegşed xadaa xudaldaa erxilegşe xydelmerişedei dunda poliit-xymyyzelgiin xydelmeri jabuuldaggyi ba xydelmerişediiji xydelmeride abxadaa jamarşji şalgaltagyigeer abhan deereheenь, naimaanainь xydelmerişedei dunda eldeb zyyligyyd, naimaanai ondoo organizaacada baixadaa yrilte xegşed—jabuud xynyydiiji sugluulza abhan d reheenь bolhon baina.

Ede zyyligyyd ba jabuul nyydiinь naimaanai organi cada orood yrilte xeze baih xedii medebeş, jamarşji xem abxagyi gadana, tere yr zeeriiinь tylyylengyi orxi baina.

Žişeelxede, Isengiinske s poogoi prodoveecyyd, Ajuus jev 6 miangan tyxerig ba beenov 4325 tyxerigei yr nyydiiji xehen baina. Teed, e nerhee mynee boltor tere hen myngiijinь nexeber abaagyi.

Gadana, Koostin 3 mian tyxerig, Şaapkin 3089 tyxe Myytin P. 2828 tyxerig ba byzaajev 2000 tyxerig gexe teer ton jixe mynge yberşel ygei bolşohon, teed, eden mynee xaanaş jabahaniinь degdenegyi.

Ede zyyligyyd ba yrilte x şedte jamarşji xemzee ab gyi, xarin nege xydelmeriiee gaad onodoo xydelmeride o laad baidag. Žişeelxede, rai reebsojuuzai xydelmeriiiji dagairuulhan deerehee tusx xydelmeriiee gargagdahan P şivaalov gegşiiji Egetiin s voogoi tyryylegşe bolgohon na. Ti geed mynee Podşivaa xadaa tus selьpoogoi xyd meriiiji bahai unagaaza na.

Myn Kylikoov gegşe my Pogroomnnsko selьpoogoi ryylegşe bolgogdonxoi, K koov xadaa 1934 ondo rai reebsojuuzda xydelze ba zuuraa 4331 tyxerigei yrilte hen aad, terenee tyleeşgyi, marşji xariuusalgada xabaad lagdaagyi jym.

Naimaanai xydelmeri de ene zergiin buzagai jaba jyyn deerehee boloob gexe raipotreebsojuuzai xytelberile şedei zyghee xorololgiin şolonguudiiji usadxaxa tal xemzeenyydiiji abaagyiiee b hon baina.

Tiimehee ede koope zeeriiji hyreg jixeer y xaira gamgyi xeheeze, tedeen tere yrihen mynгiijinь oir sagta tylyyixe johotoi.

CEŽIIPOV.

Malai ybelzelge

Malazalai erximyyd

Selьsoveedyyd ba somonuuddaxi malazalai seekciin xydelmerinyydiiji zişeete hainaar tabilga xadaa malazalai saaşadaa ulam xygzexe jabadalda jixexen udxaşnartai baina.

Iimede, Zakaaminai aimagai, Sanagiin somsoveedei dergedexi malazalai seekce xadaa (erxilegşenь Staalinai neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Gomboojev B.) eeriingee xydelmerinyydiiji ton hainaar emxidxeze şadahan ba urdaa tabigdahan zorilgonuudiiji sag bolzortonь ba erximeer bejelyylze baina.

Mynee, Gomboojevoi xytelberilze baigaa seekce bolbol malnuudai ybelzelgede beled xexedee olon dulaan bairanuudiiji şineer balguulba. 230 tolgoi ynieedei baixa 5 xeheg baira ba 550 tolgoi tugalnuudai bagtaxa 11 xeheg dulaan teliaatniguud barigdahan ba 70 olgoi moridoi 2 koniuşni, 350 tolgoi xonidoi 1 ovçaarnig barigdahan baina. Gadana, 2 xeheg izoliaatr barigdaza, xamta somon dotor 16 xeheg zootexniiçeske dulaan bairanuud barigdahan baina.

Nyxer Gomboojev bolbol eeriingee kolxoozoi malazalai feermenyyd, brigaadanuud deere agitacioono-maassova xydelmeriiiji erximeer tabihanai ba xydelmerişedeigee xysiiji zybeer emxidxehenei aşaar malazalai talaar 1938 onoi gyrenei plaaniiji ylyybşelen dyyrgeze şadaa. Eberte malnuudiiji ydxexe plaaniinь 124,9%, moridiiji ydxexe plaaniinь 124,2% ba xoninoi talaar 138% dyyrgegdehen baina. Myn, tus kolxoozoi erxim xonişon nyxer Dondokoova Dulma bolbol 1933 ondo 37 tolgoi xonidiiji daaza abaad, 1938 onoi oktiaabrьda 230 tolgoi xyrter ydxehen baina. Tus somonoi, „Kominteern" kolxoozoi çleen nyxer Gaşabai Dulma xadaa 1937 ondo 3 tolgoi gaxaidiiji xaruuhalxaa abaad, mynee kolxoozonь 47 tolgoi gaxaitai bolood baina.

Gadana, Utaata-Dalxain somonoi, „Utaata-Dalxai" kolxoozoi dergedexi malazalai seekce bolbol myn le muu bişe xydelmeriine. Malazalai feermenyyd ba brigaadanuud deerexi malnuud dulaan bairaar xysed xangagdahan ba malnuudiiji ydxexe gyrenei 1938 onoi plaaniiji dyyrgeze şadahan baina. Ene seekciin çleen, tus kolxoozoi staarşa dojaarka nyxer Gomboojeva Denseme bolbol 1933 onhoo xoişo malazalda xydelmerilxe zuuraa, baga bişe amzaltanuudiiji tuilaza şadaa. 1937 ondo, negeş tylnyydiiji yxyylengyigeer xaraza abhan ba ede ynieedee oroondo oruulhan baina.

Kaganooviçiin neremzete kolxoozoi kolxoozuig Sedenei Xanda bolbol ene zilde 17 ynieedei tylnyydiiji negiinşji yxyylengyigeer xaraza abhan ba ede ynieedee oroondo oruulhan baina.

G. Ž.

Socsorevnovaaniiin yndehoor

Zediin aimagai, „Ulaan Yşeetei" kolxoozoi xoninoi tovaarna feerme (erxilegşenь—BK(b) paartiiin çleen Galdaanova) bolbol ene zilde baga bişe amzaltanuudiiji tuilahan baina.

Ene feermiin xydelmerilegşed xadaa eehed xoorondoo socialiis sorevnovaaniiiji batalza, xoninoi tylnyydiiji abalgiin plaaniiji ylyybşelen dyyrgeze şadaa. Ene feerme xadaa dunda zişeegeer, 100 xonin byrihee, 113 xurigadiiji byten byleneer xaraza abba.

Çabaan nyxer Cedenzabai gegşe 100 exe xonin byrihee 123 xurigadiiji abahan baina. Gadana, Ctibikov ba Radnaajeva gegşed eneenhee muu bişe pokazaatelьnuudtai.

G. Žerbaajev

Aimagai gazeedyydhee

1000 tyxerig şyybe.

Xoriiin somonoi (Xori) Kaarl-Marksai neremzete kolxoozoi çleen Gelegei Garьxuu gegşe SSSR-ei oborooniiji bexiayylxe 100 tyxerigei obligacaar III tiraazai naadalgad 1000 tyxerig şyybe.

(„ULAAN-TUJAA

KOLXOOZOI TYRYY XYNYYD

Baga-Kydariinske (Xiaagta) selьsoveedei, Moolotovoi neremzete kolxoozdo staxaanovcuud oloşorozo baina. Staxaanovec V. I. Baklaanov gegşe xojor moriioor ybehe şireze, noormojoo 200 proceent dyyrgene. Mynee 3 moriioi bolxiiji erine.

(„UDAARNIG").

Tariigada hainaar beledxeze baina

Toorsko somonoi „Ulaa Tooro" kolxooz xabarai tariig da hainaar beledxeze baina. Polivoi azalai brigaadiir M xaajev D. gegşe 1939 onoi ja vaarida xydee azalai maşiin nuudiiji dyyrgexeer uj ga abba.

(„KRAASNA-ZNAAMI")

Žişeete hain feerme

Zediin aimagai, Doodo-Burgaltain somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi jamaanai tovaarna feerme xadaa respyyblikiin tyryy feermenyydei negen bolzo şadaa. Ene feermiin erxilegşeer Bujaanai Dulgar gegşe 1934 onhoo xydelmerilene. Ene feerme xadaa yngerhen zilde (1938 on) 115 tolgoi eşegedyydiiji abxa plaantai aad, mynee 165-ji abahan baina. Jamaanuudainь baira barigdaza dyyrgegdehen ba seberlegdeze, dezinfeekcede oruulagdahan baina. Feermiinь 3 6 tolgoi jamaad ybelei yjede xysed xyrexe tezeeleer xangagdanxai baina.

Feermijii erxilegşe Bujaanai Dulgar xadaa malazaliiji, jamaanuudiiji xygzyylelgiin xeregte erximeer xydelmeriiheneigee tylee respyyblikiin Verxoovno Soveedei graamota ba vektrooloor şagnagdahan baina. Bujaan i bolbol 10 hariin torşo soo 395 azalta yder olbo. Nyxer Bujaanai bolbol kolxoozniguudaigaa dunda ton jixe avtoriteedtei.

Mynee, Bujaanai xadaa kylьyyrne şangagşadaltai bolzo baina.

G. Žerbaajev.

Remoontno kampaanidaxi geegdeliiji usadxaxa

Traaktornuudiiji sag soonь ba ynder şanartaigaar remoontololgo bolbol xabarai tariigiiji, xydee azaxiin zilei byxii polivoi xydelmerinyydiiji amzaltataigaar yngergelgiiji xangaxiin gol ysloovinь myn.

Tiigebeş, remoontiin exilhenhee xoişo gurba hara şaxuu yngereed baixadanь, respyyblike dotor traaktorna paarkanuudai remoontololgiin plaan miil 17 proceent dyyrgedehen baina. Tynxenei (direektorenь Macyyg), Jixe-Xydariiin, Yşeetein, Xezengiin, Sagaan-Uhanai MTS-uud xadaa negeşji traaktor remoontoloogyi. Myn, pricepnoi zebsegyydiiji remoontololgo xangaltagyi jabana gebel, plyygyydiiji remoontololgiin plaan 18 proceent, seejalkanyyd ba kylьtivaatornuuda remoontololgo myn le 20-ood proc. dyyrgedee. Teed, edeniiji remoontololgiin bolzor 1939 onoi janvaariiin 1-de dyyree. Zarim MTS-uud bolbol xydee azaxiingaa maşiinanuudiiji kolxoozuudai poolinuud deerehee sugluulza abaagyi baina.

Remoontololgiin iime geegdengi jabahanai gol şaltagaaniinь xadaa MTS-uudai direektornuud ba staarşa mexaaniguud bolbol ene ton şuxala xydelmeridee hainaar beledxeegyi ba Narkomzeemei maşiinatexniiçeske tahag ene asuudalai talaar operatiivnaar xytelberiileegyi baina. Zarim MTS-uud (Xoriiin, Çisaaniin, Itanciin g. m.) bolbol mynee boltor masterskoinuudaa remoontodo xysed beledxeegyi baina.

Gadana, remoontno xydelmeri deere azai emxidxelge zybeer tabigdaagyi, xydelmerişedenь 10 çaasta garxa g. metiin faaktnuud olon MTS-uudta yzegdene. Žişeelxede, Xezengiin MTS-iin kyyznice xadaa modonoi xeegyi deerehee nojaabrь hara soo oroidoo xydelmerileegyi.

Myn Itanciin, Xezengiin, Çisaaniin MTS-uudta, Jixe-Xydariin MTM-de traaktornuudiiji remoontiolgiin graafig zoxioogdoogyi ba xydelmerişedte yderei noormo tabigdaagyi baina. Olon MTS-uud deere remoontniguudta hain baira beledxegdeegyi ba tedenei dunda socsorevnovaani delgeryylegdeegyi baina. Žişeelxede, Biçyyrei MTS-iin xydelmerişed bolbol socialiis sorevnovaani delgeryylxiin iniciatiiva gargaaşji haanь, MTS-iin xydelberilegşed eneeniiji demzeegyi.

MTS-uud deere azalai discipliine ton muu ba xydelmerişedenь jireze oşozo baidag. Iimehee remoontololgiin şanar xangaltagyi baidag ba yderei noormo dyyrgegdedeggyi baina. Žişeelxede, Jixe-Xydariiin MTS (texniiçeske xytelberilegşenь Anooxin) remoontolhon traaktornuudaa dabxar remoontlohon baina. Iimenyyd faaktnuudiiji toolxo boloo haa ton olon, teed manai respyyblike dotor remoontololgiin jabasiiji edeexen faaktnuud deerehee xaraktirozovaalza bolxo baina.

Traaktornuudiiji remoontololgodoxi iime baidaliiji saaşanь jaabaş tesege bolxogyi. MTM-nuudai ba MTS-uudai direektornyyd, staarşa mexaaniguud bolbol remoontololgiiji xytelberilelgiin eehediingee stiiliiji yndehoorenь xubilgaxa ba xydee azaxiin xydelmerinyydei ba xabarai tariigiin amzaltiij traaktorna paarka şiidxexe geze medereed, remoontno kampaaniiin asuudalnuud tuşaa tusagaar, serьjoozno anxaralaa tabixa johotoi.

Xydelmeriiiji yder byriiin planiirovaniiin yndehe huuri deere remoontololgiin xydelmeriiiji jabuulxa şuxala. Xerbee MTS deeree remontodo xereglegdexe zapasnoi çaastinuudai ygei baigaa haanь, xuuşan çaastinuudiiji zahaza xereglexe ba tedeniiji oiriin ydernyyfite xudaldaza abxa johotoi.

Remoontiin amzalta ba şanariiji xydelmerişen-remoontniguud şiidxexe uşartai, tiimehee xydelmeriiin xysenyydiiji emxidxelgede serьjoozno anxaralaa tabixa.

Remoontiin xydelmeri xadaa byxiidee individyaalьna sdeeльşçiniin johoor jabuulagdaxa johotoi. Kvalifiçiirovanna xydelmerişediiji xysed xereglexiin tula, tedenei xazuula podsoobno xydelmerişed tabigdaxa. Ede xadaa belen bolhon produukciiji zeexe ba xeregtei materiaalьnuudiiji asarxa ujalgatai baixa. Masterskoinuud dotor remoontniguudai yderei noormiin dyyrgelte ba segneite tuxai xaruulalgiin doskaa bii bolgoxo xeregtei. Xydelmerişedei xyllehiiji tylelge bolbol xehen xydelmeriheenь ba tereneinь şanarhaa duldiiduulagdaza jabuulagdaxa johotoi.

MTS-uud ba MTM-nuudai yiledberiiin proceessyydiiji racionaliazaacalxiin xydelmerinyydiiji delgeryylxe şuxala. Jyyb gexede, ene xadaa produukciin sengiiji dooşoruuldag ba tereniiji dyyrgelgiin sagiiji bogonidxodog baina. Žişeelxede, şatuunai podşiipnigyydiiji toçiildoxodoo „Konstantiinovai" mikromeetriiji xereglexede, şobroobko xelgiin sagiiji dyrbe taba daxin bogonidxodog ba klaapanuudiiji seberlexiin tula vertikaalьn sverliilьne stanoogiiji xereglexede ene xydelmeriiin sagiiji gurba dyrbe daxin bogonidxodog baina g. m.

Xydelmeriiiji planiirovaaniiin, xydelmeriiin xysiiji emxidxelgiin, xuuşan detaalьnuudiiji zahaza xereglexiin, MTS-uud ba MTM-nuudta baigaa oboruudovaniiji xysed xereglexiin, yiledberiiin processyydiiji racionalizaacalxiin asuudalnuudiiji bejelyylxiin tula, MTS-iin staarşa mexaantguud, MTM-nuudai texniiçeske xytelberilegşed bolbol ton şuxala anxaralaa tabixa johotoi. Ede nuurnuud xadaa remoontno kampaaniiji xytelberilelgiin centraalьna figyyrenyydenь bolno.

Xynyyd—kaadranuud tuxai anxaral, tedeende xydelmeriiin ba baidaltai hain ysloovi balguulalga, kylьtyyrne xangalga—ede byxii xadaa remoont kampaaniiji amzaltataigaar sag bolzor soonь dyyrgexe badalai zaloog myn. Ene uş haa, remoontniguudta ba moont deere xydelmerile baigaa byxii xydelmerişed xydelmeriiin erxim hain ysloo balguulxa xeregtei. Tedeen bairanuudaar xangaxa ba te nei dunda agitacioonno-ma sova xydelmeri, socialiis sor novaaniiji yrgeneer delger xiin xydelmeri jabuulxa xere tei.

Remoontniguudai aktiivnos ton ynder xemzeede. Teden bolbol socialiis sorevnovaa delgeryylxiin, yiledberiiin pr ceessiiji racionalizaacalxiin g xamşag iniciatiiva gargana. Ga sal, MTS-uudai ba MTM-nuud xytelberilegşed bolbol ene i ciatiiviiji demzexe ba ulam sa şanь delgeryylxe ujalgatai.

BYRMIISTROV.

Redaaktoriiji tyr orologşo
D. CEREMPILOON.

KINOOTEATORNUUDTA

„Progreess" Aleksaandr Neevski

„Erdem" Gerolíçeske Xitad

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Цен тросоюзная 19. Телефоны редакции: редактора 3—24, отв. секретаря 3—23, с. 2, отдел 7—55, промотдел. 5—07.

NKMP-iin tifograafi Glavliit № 5